

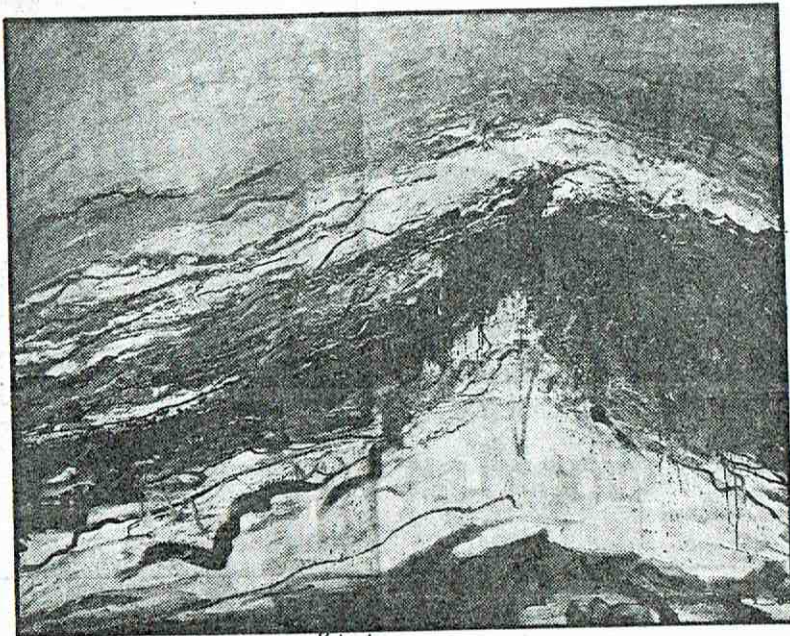
Zeegeweld bij Van Hulsen-nieuwe stijl

Sommige klanten die dezer dagen voor een 'kop-en-pantsje' binnenstapten, keken wel wat vreemd op. Maar kunstliefhebbers drukten hem de hand en feliciteerden hem met zijn besluit. Galeriehouder Aiko van Hulsen sr. heeft op z'n 72ste nog weer eens een nieuwe wending aan zijn bestaan gegeven: hij heeft de winkel in kunstnijverheidsartikelen van de hand gedaan en zijn hele pand aan de Leeuwarder Nieuwestad ingericht als galerie.

Die winkel is veel Friese kunstenaars altijd een doorn in het oog geweest, waar Van Hulsen steeds tegenin bracht dat je in dit gewest van de kunst alleen niet kunt leven. In ieder geval is nu, zij het wat laat, de kogel door de kerk en Van Hulsen zegt zich er zeer prettig bij te voelen. Hij geeft zelfs toe dat hij de stap wel wat eerder had kunnen zetten. Maar hij hoopt met deze galerij bij leven en welzijn tot het jaar 2000 door te kunnen gaan, want dan bestaat zijn kunsthandel vijftig jaar.

Johann van den Noort (49) uit Kampen vult nu de voormalige winkelruimte met zijn grote doeken. Die passen daar uitstekend, want je kunt goed afstand nemen om ze te bekijken. Van den Noorts schilderijen hebben allemaal een inspiratiebron: de zee. Maar het zijn geen traditionele en zoetsappige zeegezichten die hij ons voor-schotelt, een gladde spiegel met statige zeilboten of hoge, maar fraai gebogen golven.

Van den Noort ziet de zee vooral als onberekenbaar natuurelement, als een kracht waar de mens lang niet tegen opgewassen is, als iets dat nooit hetzelfde is en steeds weer andere vormen aan-

'Rough sea' van Johann van den Noort bij Van Hulsen.

neemt. Die essentie probeert hij vorm te geven in zijn schilderijen. De gewelddadigheid en de kolkende stromen van de zee vertaalt hij in explosies van verf, in felle, brede kwaststrepen, spetters en druipers.

Ondanks het feit dat hij de zee als onderwerp heeft, laat hij zich daardoor niet beperken, in kleur noch vorm. Je ziet wel eens iets van een horizon, maar meestal niet. Een uiteenspattende golf zou je evengoed kunnen interpreteren als de oerknal waaruit het heelal is ontstaan. Zonder schroom gebruikt hij knalrood, bruin en geel - bepaald niet de eerste keus van de traditionele zeeschilder.

De schilderijen doen aanvankelijk dan ook geheel abstract aan. Pas als je leest dat ze de zee verbeelden, ga je die er ook in zien - maar het hoeft niet. Van den Noort laat de toeschouwer wat dat betreft alle vrijheid en dat is zijn kracht. Tot de boeiendste doeken behoren 'Koraal', 'Rising sea', 'Brekende monstergolf' en 'Rough sea', die allemaal een niet geringe lyrische bevoegenheid uitstralen.

Hans Oosting (25), afkomstig uit Leeuwarden en op het ogenblik medicijnen studierend in Amsterdam, toont tekeningen van mensen. Ze zijn vervaardigd in gemengde techniek, met ondermeer pastel en aquarel. Het zijn mensen

zoals je die op straat aan je voorbij ziet trekken als naamloze menigte. Ze lijken anoniem op het eerste gezicht, maar als je goed kijkt, krijgen ze, om met Oosting te spreken, „langzamerhand meer kleur”.

Zijn getalenteerde, weelderige tekeningen ogen enigszins academisch en illustratief. Diepe psychologie ligt er niet in verscholen en essentiële emoties komen ook niet bovendien, maar toch zijn het fraaie momentopnamen van mensen. Daardoor herinneren de tekeningen aan foto's, immers bevroren ogenblikken. Ook de beelduitsneden doen fotografisch aan.

De Leeuwarder kunstenaar Henk Krist, vaste gast bij Van Hulsen, vult de achterzaal met negen nieuwe schilderijen. Kun je je bij de doeken van Van den Noort explosies met donderend kabaal voorstellen, bij Krist zie je ook explosies (bijvoorbeeld bij de nrs. 1 en 2), maar dan zonder geluid, alsof ze heel veraf plaatsvinden. Dat komt door de bedesde kleuren die hij gebruikt: nooit fel, altijd getemperd met wit en grijs.

Krists schilderijen hebben steeds iets visioenachtigs en vluchtigs, iets van een droom. Ook zijn doeken die Amsterdam en Armenië tot onderwerp hebben, met gebouwen en mensenmenigten, zijn eerder beelden uit een droom dan uit de werkelijkheid. Intrigerend is 'Donderdagavond', een nauwelijks uitgewerkt silhouet van een mens bij een hoge muur. Bijzonder fraai van kleur is 'Maanboom'. Het reliëf 'De aardes' kan mij minder bekoren, vooral vanwege het saaie gaatjesbord dat als achtergrond dient.

SIKKE DOELE

LEEWARDER COURANT 01-09-1989